

Free Libre Open Source Software Farm

2008. október – 2009. március

Millenáris, 1024 Budapest, Kis Rókus u. 16-20.

www.osf.hu, www.millenaris.hu

Free Libre Open Source Farm 1. előadói nap Megnyitó

Október 9-én indult el a Millenárison az Open Source Farm elnevezésű előadás és fejlesztői verseny sorozat. A hiánypótló kezdeményezés célja, hogy világszerte elismert szakértők részvételével bemutassák a nyílt forráskód világát az érdeklődőknek.

Az utóbbi években hazánkban és az Európai Unióban is éles vitákat váltott ki a nyílt és zárt forráskódú szoftverek küzdelme. A szakértők szerint a nyílt forráskódú alkalmazások stabilabb, biztonságosabb működést tesznek lehetővé, kevesebb terhet rónak a felhasználóra mint a zárt szoftverek.

Az október 9-i első előadói nap témája a Bevezetés a FLOSS világába volt, Ivacs Gabriella az ODFA Magyarország elnöke köszöntőjében kiemelte, hogy az előadássorozat célja az, hogy az elmúlt 15 év hagyományát megtörve, végre érdemleges vita induljon el a témában és a szakmai viták átszűrődjenek a köztudatba is.

Ivacs Gabriella a szabad formátumok fontossága mellett kiemelte azokat a szintén kollaboratív modell alapján működő kezdeményezéseket is, amelyek szabadon kezelik a tartalmakat, ilyen például a szabad forráskódú szoftverek mintájának nyomán működő wikipedia is. A szabad szoftverek csökkentik a felhasználók kiszolgáltatottságát, az információhoz való hozzáférés joga sokkal könnyebben és igazságosabban megvalósul, valamit választási lehetőséget biztosítanak a felhasználóknak. Az találkozó további előadói az Open Source ezen előnyeit mutatták be előadásaikban: Szentiványi Gábor az ULX-Red Hat-től a nyílt szoftverek innovációs lehetőségeit és különböző szinteken való használhatóságát mutatta be, a második előadó a Szegedi Egyetemen folyó kutatásokat bemutató Havasi Ferenc előadásában a szabad szoftverek fejlesztésének mozgatórugóiról beszélt. Bodó Balázs a CreativeCommonstól előadásában bemutatta, hogyan működhet az Open Source filozófiája a számítógépes világon kívül, az utolsó előadó Kémenczy Kálmán a Mozilla.org-től pedig röviden bemutatta a legsikeresebb nyílt forráskódú kezdeményezés, a Mozilla történetét.

Szentiványi Gábor szerint a nagyvállalatok célja nem a választási lehetőségek szélesítése, hanem éppen ellenkezőleg a "gyártói zsákutca" (vendor lock-in) fenntartása, az hogy a multinál vásárolt szoftver felmerülő hibáit csak a multi által forgalmazott szoftverekkel lehessen javítani és fejleszteni. A zárt rendszereknél sokszor csak annyit tudunk, hogy van valami hiba, a pontos természetét és azt, hogy ez a hiba mikor keletkezett nem tudjuk. Az Open Source ebben teremt valódi versenyt, hiszen több termék közül választhatunk, amelyeket folyamatosan fejlesztenek, nem vagyunk rákényszerítve, hogy egyetlen cég termékeit vegyük, mert azok kompatibilisak a meglévő szoftverünkkel. A nagyvállalatok egyáltalán nem innovatívak, hiszen a céljuk a status quo fenntartása, nem innovátorok hanem követők, a mennyiség a fontos számukra.

Bodó Balázs előadásában frappánsan úgy definiálta a Creative Commons, hogy "ami az Open Source a szoftveres világban, az a CC a zene, álló-és mozgóképek, a szövegek világában". A Creative Commons Amerikában azért hívták életre, hogy megoldást találjanak az amerikai szerzői jogi törvény dilemmáira, a médiamonopóliumok által túlszabályozott jogi viszonyokra. A Creative Commons a szerzői jog rendszerében létrejött megoldás arra, hogy a szerző kreatívan biztosíthasson jogokat olyan tevékenységekre, amelyek tipikusan az internet térhódításával terjedtek el, alakultak ki és a klasszikus jogrend még nem tudta beilleszteni őket a joggyakorlatba. A marginális kulturális termelés jogi támogatásával védve lehetnek az alkotók a kereskedelmi felhasználás réme alól. A CC-t használó alkotók fenntarthatnak és lemondhatnak bizonyos jogairól, különböző fokozatok alapján dönthetnek arról, szellemi termékeik milyen felhasználását engedélyezik (Share alike, változtatási tilalom, kereskedelmi felhasználás tilalma). A Creative Commons célkitűzése, hogy olyan jogi struktúra jöjjön létre, amely 21. század remix kultúráját elismeri: más szóval, szabadon használhassunk kulturális javakat, támogassák az alkotások (legyen az zenei, filmes, irodalmi) újraértelmezését, remixelését és azok ingyenes terjesztése ne ütközzön törvénybe. Ilyen például az Elephant's Dream című film (<http://orange.blender.org/>), amely a világ első minden értelemben és formában

Free Libre Open Source Software Farm

2008. október – 2009. március

Millenáris, 1024 Budapest, Kis Rókus u. 16-20.

www.osf.hu, www.millenas.hu

OS filmje, nyílt szoftverekkel (Blender) készült, minden képkockája remixelhető, letölthető a Creative Commons szabályainak értelmében, csupán a forrást kell megnevezni.

Magyarországon három-négy évvel ezelőtt kezdtek el foglalkozni a Creative Commonsszal, különböző számítások alapján 7000 és 1 millió közé tehető a magyar CC-s tartalmak száma. Mivel hazánkban kevesebb a monopolszereplő, egészen más értelemben és céllal használható a CC, mint az Amerikában létrejött. Elmondható, hogy eddig a CC hazánkban ott hódított, ahol a hasonló iratlan, a közösség által létrejött szabályok és szokásnormák eddig is működött, a blogok, a fórumok világában, ott ahol újat hozhatott volna, megtorpant. A probléma elsősorban nem jogi, hanem szemléletbeli, Magyarország egy konzervatív tér, hiányoznak a vállalkozók, a kulcsfelhasználók nem mernek újítani. További kritikaként fogalmazható meg, hogy az állami szerepvállalás szinte alig jelenik meg ezen a téren, komoly kultúrafinanszírozási adóforintok mennek el olyan dolgokra, amelyek használatát, értékeit nem élvezhetik, értelmezhetik újra az adófizetők. Ilyen például az MTV archívuma, amely állami pénzből lett teljes, tehát CC-s tartalomnak, nézhetőnek, remixelhetőnek kellene lennie, mégsem az. Bodóék idén januárban kiadtak egy CC-s felvételeket tartalmazó remix cédét, hogy akár egy próbapaper keretében bizonyítsák, hogy a szerzői jogi törvény sok helyen jogtalanul bünteti azokat az alkotókat, akik nem fizetik be az Artisjusnak az üres cd-k után fizetendő jogdíjat, hiszen ingyen létrehozott és terjesztett remix cd után az ő értelmezésükben nem kell jogdíjat fizetni. További fontos teendő lenne szerzők és felhasználók minél alaposabb tájékoztatása a saját jogaikról. Általános elkeserítő állapot, hogy a szerzők ignoránsak saját műveik felhasználásával, jogaikkal kapcsolatban, sokszor még szerződést sem írnak alá. A legnagyobb piaci szervezeteknek fel kellene ismerniük a CC-ben rejlő pénzügyi lehetőségeket, valamint a közszféra hozzáállásán is változtatni kellene.

Az utolsó előadó, Kémenczy Kálmán a Mozilla.org magyarországi képviselőjének nevében mutatta be a világ egyik legnagyobb és legsikeresebb nyílt forráskódú szoftver projektjének rövid történetét. A Mozilla alapítvány, majd vállalat legfontosabb terméke a Firefox igazi sikertörténet, hiszen mintegy négy év alatt 19%-os világrészesedést szereztek vele, Európában pedig 26%-os, egyes közép-európai országokban mintegy 50%-os részesedésük van. Ez azért is nagy siker, hiszen egy olyan böngészőről van szó, amely az egyik legnagyobb cég, a Microsoft beépített böngészőjével szemben szerezte meg ezt a részesedést. A Mozilla közösségépítő és kooperatív munkastratégiáját mutatja, hogy maga a cég 160 saját alkalmazottal dolgozik, viszont több mint ezer fejlesztőt foglalkoztat világszerte, akik a Firefoxon fejlesztésén dolgoznak. Jellemző, hogy egyre több cégtől csábítják el a programozókat különböző Open Source projektekbe. A Firefox egyik legnagyobb sikere az június 17-i Download Day Guinness rekord kísérlet volt, amikor egész pontosan 8 002 530-an töltötték le a Firefox 3.0-ás változatát.

Az október 9-i nyitónap után egész hónapban tart a Millenárison az Open Source Farm eseménysorozat, amelynek keretében pénzjutalommal járó szakmai fejlesztési versenyeket is rendeznek majd. Az Open Source Farm kiemelt vendégeként előadást tart a nyílt szabványok több nemzetközi élharcosa is, többek között Richard Stallman, a GNU elindítója és a Free Software alapítója.

Az esemény fővédnöke:

Főtámogatók

